

משרד החינוך
מנהל פדגוגי

אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

נפרדים מ'מרכז יחד'

פעילויות פרידה מילדי וילדות גני הילדים ב'מרכזי יחד'

מרכזי 'יחד' הוקמו על מנת לתת מענה חינוכי לילדים המפונים, בהתאם לצרכים המתבקשים ולמצב בשטח. חיי השגרה השתנו בין לילה, משפחות התפנו מביתן ועברו למרכזי הפינוי ללא הכנה מוקדמת, הרצף התפקודי שלהן נקטע והן נאלצו להתחיל להסתגל למציאות זמנית חדשה. בתוך מרכזי הפינוי הקים משרד החינוך את "מרכזי יחד" כמענה חינוכי נגיש וראשוני. כיום ישנן משפחות וקהילות נערכות לעזיבת מרכזי הפינוי ולמעבר לשלב הבא בדרכן.

מתוך כך הילדים והתלמידים נפרדים גם מהצוות החינוכי ומחבריהם במרכזי 'יחד'. ההכנה לפרידה היא בעלת חשיבות רבה: סגירת מעגל מאפשרת פרידה מודעת ומחזקת את תחושת המסוגלות ויכולת ההתמודדות לקראת השלב הבא תוך זיהוי הכוחות של הילד וברגישות לחששות המתעוררים לקראת השינוי.

בימים שלפני הפרידה אפשר לשחזר חוויות ופעילויות שחווינו במהלך השהות במרכז. נזכור שיש סוגי פרידות שונים (פרידה ממבנה מרכז 'יחד'/צוות/חברים שהכרתי ולא יעברו איתי לשלב הבא).

את תהליך הפרידה אפשר לקיים ברמת הפרט (לדוגמה: משפחה בודדת עוזבת או מספר ילדים שנפרדים) והן ברמת הכלל (מעבר של קהילה).

חשוב שהפרידה תכלול התייחסות למגוון החוויות שעברו הילדים: מה עשינו יחד במרכז? פעילויות שאהבנו, ילדים חדשים שהכרנו, משחקים שנהנינו לשחק בהם, אנשי צוות ששמחנו להכיר ועוד. יש לתת לגיטימציה למגוון החוויות שהילדים יעלו בשיח. חשוב לגלות ערנות ולזהות ביטויי מצוקה לקראת המעבר והשינוי אצל ילדים ולהתייחס ברגישות, באמפטיה ובהעברת מסר של אמון ביכולתם להצליח במשימה.

מבנה המפגש

פתיחה

נאמר לילדים: "בעקבות המצב הביטחוני עברנו מהבית למקום בטוח וכך הגענו למרכז הפינוי וכך נפגשנו בגן שלנו / בכיתה שלנו במרכז 'יחד'. בתקופה בה למדנו יחד במרכז עברנו חוויות משותפות (שיחקנו, למדנו, יצרנו, שרנו, שמענו סיפורים וכו'). כעת אנו נפרדים ממרכז 'יחד' והגיע הזמן שלנו לעבור לשלב הבא. ציינו מהו השלב הבא בהתאם למידע שיש בידיכן (האם עוברים כקהילה למקום אחר, האם חוזרים הביתה וכו').

לפניכן הצעות לפעילויות העוסקות בפרידה:

משחק קבוצתי: יד על הגב

הגננת/המורה תבקש 2-3 מתנדבים, שאר הילדים ישבו במעגל בעיניים עצומות (נאפשר בחירה), הגננת תשאל שאלות והמתנדבים יניחו יד ברכות על גב החברים שיענו על השאלה. נאמר לילדים: "שימו לב אם אתם יכולים לבחור בכל פעם ילדים נוספים כי היחד של כולנו חשוב ומשמעותי".
לדוגמה:

« חברים שנהניתי לשחק איתם
« חברים שעזרו לי
« חברים חדשים שהכרתי
« חברים שאהבתי להקשיב להם
« חברים שהצחיקו אותי
« חברים שעודדו אותי

« חברים ששיתפו אותי במשחק
« חברים שהקשיבו לי
« חברים שיש להם רעיונות מעניינים
« חברים שאוהבים כמוני (לצייר, להרכיב, לבנות, לשיר, לרקוד, בע"ח, פעילות גופנית)
« ניתן להוסיף היגדים המותאמים לקבוצה.

חשוב לשים לב שהניחו יד על כל ילד במספר סבבים ולעודד את הילדים להניח יד על כל חבר, כדי שכולם ירגישו שייכים. עבור גן בו פחות נכון לאפשר הנחת יד על גב החבר, אפשר לחליף את הנגיעה בלסמן שלום (נפנוף יד) או במחוות תודה (יד אל יד).
לסיכום, נשאל: איך הרגשתם כשנגעתם? כשנגעו בכם? כשסימנו לכם במחוות?

במשחק ששיחקנו יכולתם להרגיש שנגעתם לחברים שלכם בגב וגם בלב.
רגע לפני שנפרדים מוזמנים גם לאחל איחולי פרידה לחברים.

'צידה לדרך'

הכנת אוגדן חוויות. להלן מצורפות כרטיסיות המתייחסות לחוויות שונות מזמן השהות במרכז 'יחד'. ניתן לבחור כרטיסיות, להדפיס אותן ולאפשר לילדים במסגרת עבודה פרטנית או בקבוצה קטנה – לכתוב, לצייר, לבטא את עצמם בכל דרך שיבחרו על גבי הדף.

נאגוד את הכרטיסיות לחוברת 'צידה לדרך' שתלווה את הילד ותשמש עבורו סיכום וזיכרון שאליה יוכל לחזור בכל עת שיבחר.

אהבתי במיוחד

אני גאה בעצמי

חוברת החוויות שלי

שם _____

תמונה או ציור

אהבתי במיוחד

למדתי

אני גאה בעצמי

עזר לי כש...

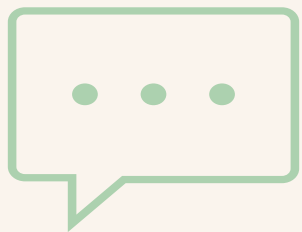

משחק שאהבתי

אני רוצה לומר

לחבר, לאיש צוות, למשפחה שלי

התגברתי על...

אני מאחל לעצמי

